

A Skenderija 72, 71000 Sarajevo, BiH

M dekanat@fpn.unsa.ba

W www.fpn.unsa.ba

T +387 33 203 562

F +387 33 666 884

Na osnovu člana 104 Statuta Univerziteta u Sarajevu, a vezi sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine F BiH“, br. 64/09) po prethodnoj saglasnosti sekretara Fakulteta, Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta političkih nauka, na sjednici održanoj dana 06.12.2022, donosi

ODLUKU

o usvajanju Pravilnika o zaštiti od požara

I

Usvaja se Pravilnika o zaštiti od požara na Univerzitet u Sarajevu - Fakulteta političkih nauka.

II

Sastavni dio ove Odluke je tekst Pravilnika o zaštiti od požara na Univerzitet u Sarajevu - Fakulteta političkih nauka.

III

Pravilnik iz člana 1. ove Odluke stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Fakulteta.

Akt obradila: Umihana Mahmić

Akt kontrolisao i odobrio: prof.dr. Elvis Fejzić

DEKAN

prof.dr. Sead Turčalo

Za zakonsku usklađenost, potvrdu daje Umihana Mahmić, mr.iur, sekretar Fakulteta.

Dostaviti:

1. Materijal za Vijeće
2. Sekretar Fakulteta
3. www.fpn.unsa.ba
4. a/a

**FAKULTET
POLITIČKIH
NAUKA**

A Skenderija 72, 71000 Sarajevo, BiH

M dekanat@fpn.unsa.ba

W www.fpn.unsa.ba

T +387 33 203 562

F +387 33 666 884

**PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA NA ORGANIZACIONOJ
JEDINICI UNIVERZITET U SARAJEVU- FAKULTET POLITIČKIH
NAUKA**

Sarajevo, decembar 2022.godine

Na osnovu člana 104 Statuta Univerziteta u Sarajevu, a vezi sa članom 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, br. 64/09), članom 55. Zakona o radu („Službene novine FBiH“, br. 26/16) po prethodnoj saglasnosti sekretara, Vijeće Univerzitet u Sarajevu - Fakulteta političkih nauka, na sjednici održanoj dana 06.12.2022, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se pitanja koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje zaštite od požara na Univerzitet u Sarajevu - Fakulteta političkih nauka (u daljem tekstu: Fakultet).

Član 2.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji koje se utvrđuju i preduzimaju u cilju sprječavanja izbijanja i širenja požara, otkrivanja, lokalizacije i gašenja požara, te spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 3.

U Pravilniku o zaštiti od požara utvrđuje se naročito:

- način organiziranja i ostvarivanja zaštite od požara na Fakultetu, djelokrug rada i ovlaštenja lica zaduženih za poslove zaštite od požara, u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu i podzakonskim propisima;
- mjere za provođenje i unapređenje zaštite od požara;
- način vršenja unutarnje kontrole provođenja predviđenih mjera zaštite od požara i način vođenja evidencije o provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- sistem javljanja i obavještavanja, postupak u slučaju požara, tehnička oprema i sredstva potrebna za gašenje požara;
- način upoznavanja zaposlenih lica sa opasnostima od požara na radnom mjestu, prilikom prijema i raspoređivanja tih lica na radno mjesto, kao i prilikom premještanja sa jednog na drugo radno mjesto;
- obaveze Vijeća Fakulteta, dekana i radnika zaduženih za održavanje opreme i sredstava za gašenje požara, kao i drugih radnika i studenata;

- dužnosti i način ponašanja radnika u slučaju pojave požara;
- način pribavljanja sredstava za provedbu mjera zaštite od požara;
- odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih ili naloženih mjera iz oblasti zaštite od požara;
- druga pitanja u vezi zaštite od požara.

Član 4.

- (1) Zaštita od požara organizuje se i kontinuirano sprovodi na svim radnim mjestima i svim objektima gdje postoji mogućnost izbijanja i širenja požara.
- (2) Fakultet je dužan da na najbolji mogući način organizuje poslove zaštite od požara te da obezbijedi materijalno-tehnička sredstva i opremu za zaštitu od požara i gašenje požara te da organizuje njihovo održavanje, kontrolu i ispitivanje.
- (3) Mjere zaštite od požara, propisane ovim Pravilnikom, zakonskim i tehničkim propisima, i mjere koje su naređene od strane nadležnih organa, dužni su da sprovode svi radnici Fakulteta i druga lica, koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima, prostorijama i krugu Fakulteta.

II – ORGANIZOVANJE I OSTVARIVANJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 5.

Zaštita od nastanka požara u građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima Fakulteta obuhvata organizovanje i druge mjere i radnje koje imaju zadaću:

- otklanjanja uzroka i smanjenja opasnosti od nastajanja požara, eksplozija i sl.;
- otkrivanje i gašenje požara te poduzimanje potrebnih mjera radi sprečavanja širenja požara, odnosno bržeg gašenja požara;
- spašavanje ljudi, imovine Fakulteta i sl.;
- pružanje pomoći i otklanjanje posljedica uzrokovanih požarom.

III - UNUTRAŠNJA KONTROLA SPROVOĐENJA MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 6.

- (1) Za uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svi radnici Fakulteta, kako je i regulisano ovim Pravilnikom.
- (2) Neposrednu unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara vrši svako u svom djelokrugu rada:
  - dekan Fakulteta
  - povjerenik na zaštiti na radu;

- radnici Fakulteta (stručni saradnici, nastavno i pomoćno i tehničko osoblje)

- (3) Prilikom vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, obavezno se, na licu mjesta, o nađenom stanju sastavlja službena pisana zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

Član 7.

- (1) Nadzor nad ispravnošću električnih instalacija na zahtjev Fakulteta obavlja ovlašteno preduzeće ili radnja odnosno druga pravna osoba u skladu zakona i propisima donesenim na osnovu zakona.
- (2) O ispravnosti instalacija iz stava 1. ovog člana Fakultet mora posjedovati dokumentaciju ovlaštenog preduzeća ili radnje.
- (3) Ispitivanje ispravnosti sistema za gašenje ili dojavu požara vrši se najmanje dva puta godišnje. O ispitivanju ispravnosti sistema mora postojati dokumentacija sa datumom pregleda i nedvosmislenom konstatacijom o ispravnosti.

Član 8.

- (4) Nadzor nad radom Sistema za centralno grijanja obavlja domar Fakulteta svakodnevno tokom rada uređaja, te periodično.
- (5) Periodični pregled mora se obaviti najmanje jednom u godini dana.

IV – PLANIRANJE I PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 9.

Opće mjere zaštite od požara su:

- adekvatna obuka iz oblasti zaštite od požara;
  - zapaljiva osnovna i druga sredstva, tvari sklone samozapaljivanju, otrovne ili nagrizajuće tvari ili tvari koje se mogu zapaliti ili eksplodirati zbog djelovanja vode ili kisika, upaljive tekućine i sl., mogu se držati ili skladištiti u propisano izvedenom i zaštićenom prostoru, spremnicima, ormarima, policama i sl.; - u svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorijama Fakulteta (u daljnjem tekstu: građevine i prostori), osim za to određenih.
- postrojenja, uređaji, električne, plinske, ventilacijske, toplinske, gromobranske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u građevinama i prostorima Fakulteta moraju biti izvedene prema tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu Fakultet mora posjedovati dokumentaciju o ispravnom stanju; - za izvedene stabilne instalacije namjenjene za gašenje ili dojavu požara te druge zaštitne uređaje i instalacije koje služe za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozija, Fakultet je dužna pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o ispravnom djelovanju tih instalacija i uređaja i zapisnik o obavljenom pregledu ovlaštene pravne osobe i dati ih na uvid komisiji za tehnički pregled;

- odmah prestati s upotrebom građevine, postrojenja, uređaja, instalacija i dr. ako se njihovim preuređenjem ne može otkloniti nestanak koji može prouzročiti požar;
- ukloniti zapaljive tvari koje su ugrađene u konstruktivne elemente građevine ili kojima su obrađene horizontalne i vertikalne površine izlaza i izlaznih putova ako ti elementi predstavljaju opasnost za nastajanje ili brzo širenje požara;
- periodični pregled instalacija i spojeva (posebno utikača i utičnica, prekidača i sl.) i vođenje evidencije o kontrolnim pregledima;
- pravilno izvesti sistem ventilacije iz ugroženog prostora;
- građevine i prostori Fakulteta moraju biti opskrbljeni uređajima, opremom i sredstvima za gašenje požara (hidrantski vodovi, stabilni ili pokretni uređaji za gašenje požara i druga oprema);
- vatrogasni pristupi (prilazni putovi, ulazi, izlazi, prolazi u svim građevinama i prostorima Fakulteta) moraju biti slobodni za brz i siguran izlazak iz ugrožene građevine ili prostora te operativni vatrogasni rad;
- prostor oko hidranta mora biti slobodan;
- kvar na sistemu za dobavu vode i hidrantskoj instalaciji obavezno odmah otklanja stručni radnik;
- zapaljiva ambalaža, istrošeni materijali i drugi otpadci svakodnevno iznesu iz prostorija i odlože na odgovarajuće mjesto;
- zapaljive tekućine ne bacaju u kanalizacijsku mrežu.

Građevinske mjere

Član 10.

- (1) Rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja postojećeg objekta, mora se vršiti na osnovu odgovarajuće tehničke dokumentacije, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije.
- (2) Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i poduzimanja mjera zaštite od požara. U neposrednoj blizini objekata za skladištenje i držanje zapaljivih materija, mora se postaviti predviđeni broj aparata za početno gašenje požara.
- (3) Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom. Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.
- (4) U svim objektima moraju se obezbijediti odgovarajući prilazi do izlaznih vrata, hidranata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih baterija električne energije.
- (5) Zabranjeno je parkiranje vozila na požarnim putevima oko objekata, kao i na prostorima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređena parkirališta koja ne smetaju prilazu objektima.

Elektro-mjere

Član 11.

- (1) U prostorijama Fakulteta dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija, koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima i pogonskim zahtjevima. Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da uslijed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.
- (2) Prema tehničkim propisima i uputstvima, te propisanim rokovima, obavezno je vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka. Popravke i druge radove na električnim instalacijama, mogu vršiti samo stručno osposobljena lica, koja, prije bilo kakve intervencije, moraju instalacije dovesti u beznaponsko stanje.
- (3) Poslije završenog rada, tamo gdje je to uputstvima predviđeno, mora se isključiti struja na glavnoj sklopki dotičnog objekta ili prostorije, a pod naponom može ostati samo noćna i sigurnosna rasvjeta, odnosno neophodni potrošači.
- (4) Razvodne baterije i ormari moraju imati prekidač na glavnom dovodu električne energije. Sva oprema u razvodnim baterijama i ormarima, mora biti označena prema jednopolnoj šemi koja se mora nalaziti u ovim razvodima. Osigurači u razvodima ne smiju se krpiti nego se mijenjaju samo novim osiguračima iste nazivne snage, a bimetali moraju biti podešeni na normalnu struju motora.
U prostorijama ugroženim od požara i eksplozije, instalacije se moraju izvoditi sa uređajima koji neće prouzrokovati požar ili eksploziju, S – uređaji (prekidači, sklopke i sl. koji su ugrađeni u zaštitne oklope ili drugu vrstu zaštite za sprječavanje pojave iskre u okolnom prostoru pri uključivanju/isključivanju uređaja).
- (5) U prostorima u kojima se pojavljuje vlaga i voda, nulovanje sprovoditi sa posebnim zaštitnim vodom.

Član 12.

- (1) Zgrada kao i svi ostali objekti, moraju biti obezbjeđeni sa odgovarajućim klasičnim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa sa gromobranima. Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja, te otklanjanje uočenih nedostataka u skladu sa tehničkim propisima. Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

V - RAD SA ZAPALJIVIM TEČNOSTIMA I TEHNIČKIM GASOVIMA

Član 13.

- (1) Zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima mogu da rukuju samo radnici koji su za to posebno stručno osposobljeni ili druga stručna lica.
- (2) Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima, radnici su dužni da rade sa posebnom pažnjom i da primjenjuju propisane mjere zaštite od požara.
- (3) Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima naročito je zabranjeno: pušiti, raditi sa otvorenim plamenom i upotrebljavati alat koji varniči, te rasipati zapaljive tečnosti.
- (4) Skladištenje zapaljivih tečnosti i tehničkih gasova smije se vršiti samo u skladištima koja moraju odgovarati tehničkim propisima za ovu vrstu materijala, uz obavezu provjetravanja, kako bi se izbjeglo stvaranje zapaljivih smješa sa vazduhom.

VI - UPOZNAVANJE I OBUKA RADNIKA I STUDENATA

Član 14.

- (1) Fakultet je obavezna provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih radnika koji se nalaze u radnom odnosu za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.
- (2) Obuka i osposobljavanje obuhvata upoznavanje radnika sa rasporedom svih prostorija u Fakultetu, kao i rasporedom svih komunikacija (ulazi, izlazi, hodnici, stepeništa), sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom.
- (3) Obavezno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti obuku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih lica prema posebnom programu obuke.
- (4) Upoznavanje i obuka radnika vrši se putem odgovarajućih predavanja i kroz praktičnu obuku.
- (5) Obuku mogu vršiti odgovarajuće stručne organizacije ili stručni radnici.
- (6) Nakon izvršene obuke radnika vrši se provjera znanja radnika (usmeno ili pismeno testiranjem).
- (7) Provođenje obuke i provjera znanja radnika iz oblasti zaštite od požara vrši se u skladu sa odredbama pozitivno-pravnih propisa koji regulišu ovu materiju i odredbama ovog Pravilnika.
- (8) Studntima se na početku godine trebaju dati uputstva za postupanje u slučaju požara te ista sprovesti tokom vježbi evakuacije iz objekta Fakulteta.
- (9) Fakultet sprovodi vatrogasne vježbe nastavnog osoblja sa studnetima pri čemu vježba mora obuhvatiti simuliranu evakuaciju, sa pretpostavkom da jedan put za evakuaciju nije u funkciji.

VII - OBAVEZE I ODGOVORNOSTI VIJEĆA FAKULTETA, DEKANA FAKULTETA, RADNIKA I STUDENATA FAKULTETA

Član 15.

Vijeće Fakulteta u okviru svoje nadležnosti ima ove dužnosti:

- donosi Pravilnik o zaštiti od požara;
- zajedno sa dekanom Fakulteta organizuje poslove na Fakultetu tako da se odredbe pozitivno-pravnih propisa i drugih općih akata iz oblasti zaštite od požara pravilno i potpuno primjenjuju;
- razmatra izvještaje (zapisnik, rješenja) tijela nadzora (inspektorata za zaštitu od požara, policijskih uprava, Ministarstva i drugih nadležnih tijela) nad provođenjem mjera zaštite od požara i nalaže da se utvrđene nepravilnosti otklone u određenom roku;
- vrši i druge poslove vezane za zaštitu od požara u skladu sa Zakonom i podzakonskim propisima.

Član 16.

Dekan Fakulteta u okviru svoje nadležnosti ima ove dužnosti:

- osigurava provođenje Pravilnika o zaštiti od požara;
- organizuje periodične preglede električnih instalacija, uređaja, gromobranskih instalacija i slično, a po pitanju primjene mjera iz oblasti zaštite od požara;
- organizuje obuku radnika iz oblasti zaštite od požara te upoznaje radnika prilikom stupanja na rad sa odredbama ovog Pravilnika;
- stara se o obezbjeđenju radnih mjesta, gdje prijete opasnosti od izbijanja požara, - razmatra stanje zaštite od požara u Fakultetu najmanje jedanput godišnje;
- u suradnji sa Vijećem Fakulteta odborom obezbjeđuje potrebna sredstva za sprovođenje mjera iz oblasti zaštite od požara, te vrši nabavku sredstava i opreme za gašenje požara;
- nadgleda i kontroliše rad ostalih radnika po pitanju sprovođenja propisa, uputstava i mjera iz oblasti zaštite od požara;
- u slučaju potrebe angažuje stručne saradnike iz oblasti zaštite od požara;
- predlaže Vijeću Fakulteta preduzimanje odgovarajućih mjera vezanih za poboljšanje stanja iz oblasti zaštite od požara;
- zabranjuje pušenje u radnim prostorijama i prostorima gdje prijete opasnost od izbijanja požara;
- pokreće disciplinski postupak zbog povrede radne obaveze protiv radnika koji ne sprovodi propisane mjere zaštite ili se ne pridržava propisanih odnosno naređenih mjera zaštite od požara;
- izvještava Vijeće Fakulteta o sprovedenim istražnim radnjama u vezi sa nastankom požara;
- obavlja i druge poslove u skladu sa odredbama pozitivno-pravnih propisa, a koje su neophodne za bezbjednost objekata i lica po pitanju zaštite od požara.

Član 17.

Radnici Fakulteta

(1) Svaki radnik Fakulteta, kao i lica koja su po bilo kom osnovu radno angažirana u Fakultetu ima slijedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- da se prilikom stupanja na rad, odnosno raspoređivanja na poslove i radne zadatke, upozna sa odredbama ovog Pravilnika, izvorima opasnosti i mjerama iz oblasti zaštite od požara na radnom mjestu na koje je raspoređen;
- da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara, i svaka havarija i nezgoda;
- da opremu i sredstva za gašenje požara čuva od oštećenja;
- da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara;
- da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke;
- da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca;
- da neposrednom rukovodiocu odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje;
- obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak, odmah prijavi neposrednom rukovodiocu;
- da odmah čim primjeti izbijanje požara pristupi njegovom gašenju sa svim raspoloživim sredstvima, ukoliko ocjeni da požar može ugasiti bez opasnosti po sopstveni život ili zdravlje;
- da prije početka rada provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije, poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara;
- raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih havarija;
- da odbije raditi određene poslove, ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije;
- zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije.

(2) Radnik je naročito odgovoran ako:

- namjerno ili nepažnjom izazove požar;
- ostavlja zapaljive materije na mjestu koja za to nisu određena;
- bez opravdanog razloga odbije da učestvuje u gašenju požara;

- neodgovorno se odnosi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, ili ih koristi u nedozvoljene svrhe;
- neopravdano ili bez ikakve potrebe daje znak za izbijanje požara;
- ne sprovodi propisane mjere iz oblasti zaštite od požara i poslove obavlja mimo uputstava i tehničkih propisa;
- upotrebljava otvoreni plamen ili puši u prostorijama gdje je to zabranjeno.

Član 18.

Studenti

Svaki student Fakulteta dužan je pridržavati se uputstva o opasnostima nastanka požara i provođenjem mjera zaštite od požara.

VIII – DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA I NJIHOVO PONAŠANJE

Član 19.

(1) Pored protivpožarnog alarma svaki radnik Fakulteta u skladu sa odredbama Zakona i propisima donesenim na osnovu Zakona i odredbama ovog Pravilnika, u slučaju nastanka požara ili neposredne opasnosti od nastanka požara, dužan je:

- odmah otkloniti opasnost od nastanka požara/ugasiti požar ako je to u mogućnosti bez ugrožavanja života drugog ili svog vlastitog,
- ako radnik ne može sam ugasiti požar, dužan je odmah na prikladan način (pokušavajući izbjeći paniku) glasom POŽAR! (sa naznakom u kom dijelu objekta je nastao) upozoriti najbliže o nastalom događaju, izvijestiti dekana ili radnika zaduženog za provođenje mjera zaštite od požara, odnosno u slučaju njihove odsutnosti najbližu vatrogasnu jedinicu, policijsku upravu ili operativni centar civilne zaštite,
- po upoznavanju –alarmiranju prisutnih u objektu Fakulteta, lice koje je primjetilo požar telefonskim pozivom na broj 123 ili 121 obavještava najbližu vatrogasnu jedinicu ilim operativni centar civilne zaštite o nastalom požaru,
- radnici koji su primjetili požar ili su pozvani u pomoć radi nastanka požara, obavezni su sačekati dolazak vatrogasne jedinice, odmah svim raspoloživim vatrogasnim aparatima ili drugom odgovarajućom opremom, uređajima i sredstvima gasiti nastali požar i dati potrebne podatke rukovodiocu akcije gašenja požara i spašavanja,

- pomagati vatrogasnoj jedinici u gašenju požara,
- broj radnika na mjestu požara odnosno požarnom sektoru ovisi o procjeni dekana odnosno osobe koja rukovodi gašenjem požara i trenutnoj požarnoj situaciji,
- dati potrebne podatke o predmetima ili osobama koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka požara.

Član 20.

- (1) Svaki radnik Fakulteta odgovoran je za provođenje mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom.
- (2) Radnik koji svojom krivnjom ne provede propisane mjere zaštite, ne pridržava se propisanih mjera zaštite od požara te dužnosti u slučaju nastanka požara čini težu povredu radne obveze u skladu sa Pravilnikom o radu i pravnoj odgovornosti.
- (3) Odgovornost iz stava 2. ovog člana ne isključuje krivičnu i materijalnu odgovornost.

Član 21.

- (1) Neposrednim gašenjem požara do dolaska vatrogasne jedinice rukovodi dekan.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana dekan na osnovu procjene požarne situacije organizira dopremu vatrogasnih aparata, druge opreme i sredstava za gašenje požara na mjesto gašenja te organizuje raspored radnika i njihovo sudjelovanje u gašenju požara;
  - nalaže da se odmah započne s gašenjem požara;
  - nalaže isključenje električne struje i plina: upotrebu osobnih zaštitnih sredstava;
  - uklanjanje zapaljivih tvari iz požarnog sektora te,
  - poduzima mjere za sprečavanje širenja požara;
  - poduzima mjere za sprečavanje nastanka panike;
  - nalaže i organizira udaljavanje studenata, radnika i imovine iz zgrade;
  - s mjesta gašenja požara udaljava radnike koji nemaju zadatak u gašenju požara;
  - poduzima potrebne mjere kako bi se sačuvali tragovi i predmeti koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka nastanka požara.

Član 22.

Fakultet je dužna nakon požara upotrebljenu opremu, uređaje i druga sredstva dovesti u ispravno stanje.

IX - PLAN ZAŠTITE OD POŽARA I NJEGOVO PROVOĐENJE

Član 23.

- (1) U cilju ostvarivanja razvoja i unapređivanja zaštite od požara Fakultet donosi se Plan zaštite od požara.
- (2) Plan zaštite od požara obuhvata naročito: - analizu i procjenu ugroženosti od požara;
  - organizaciju zaštite od požara;
  - sistem obavještanja i davanja uzbune;
  - postupak u slučaju požara;
  - tehničku opremu i sredstva za gašenje požara;
  - način snabdijevanja vodom;
  - puteve, prolaze i prilaze;
  - lokaciju i klasifikaciju objekta prema namjeni i prema stepenu opasnosti od požara; - zaštitne zone i mogućnosti prenošenja požara.
- (3) Planom zaštite od požara preventivno se utvrđuju izvori opasnosti od izbijanja požara i sagledavanje mogućnosti zaštite od požara.
- (4) Planom zaštite od požara utvrđuju se obaveze i zadaci koji se trebaju izvršiti u periodu za koji se program donosi, rokovi i način izvršenja obaveza i zadataka. Takođe se utvrđuju organi, odnosno radnici Fakulteta koji su odgovorni za njegovo provođenje.
- (5) Plan zaštite od požara sadrži mjere koje se odnose naročito na:
  - kontrolu ispravnosti aparata i opreme za gašenje požara;
  - kontrola stanja u objektima/prostorijama sa stanovišta zaštite od požara, elektro instalacije, gromobranske instalacije, instalacije, grijanja i sl;
  - kontrolu održavanja stalnih prolaza, prilaza, uzlaza i izlaza i sl;
  - kontrola uskladištene robe po vrstama i količini, a posebno kontroli zapaljive robe, lako zapaljivih tekućina i plina;
  - kontrolu otklanjanja ranije utvrđenih nedostataka u radnim i pomoćnim prostorijama i drugim mjestima na kojima radnici rade ili se kreću.

X - EVAKUACIJA I PLAN EVAKUACIJE

Član 24.

- (1) Iz radnih prostorija Fakulteta u svakom trenutku mora biti omogućena bezbjedna evakuacija radnika i studenata u slučaju izbijanja požara, a putevi za evakuaciju moraju biti vidljivo označeni, stalno slobodni i prohodni.
- (2) Svi radnici i student Fakulteta treba da znaju pravce svih nužnih izlaza, protivpožarnih stepeništa i zbornog mjesta.
- (3) U skladu sa donešenim i uvježbanim planom za evakuaciju u slučaju opasnosti svi radnici Fakulteta moraju mimo i bez panike započeti evakuaciju studenata iz Fakulteta. Prisutne student uvježbavati (upozoravati) da se evakuacija sprovodi što prije bez

sakupljanja knjiga, pribora odjeće i slično, zbog skraćivanja vremena za evakuaciju i izbjegavanja dodatne gužve, panike i zakrčenja.

- (4) Svaki predmetni nastavnik obavezan je najkraćim utvrđenim putem za evakuaciju povesti svoju grupu studenata na već utvrđeno mjesto za okupljanje.
- (5) Kretanje evakuacionim putevima treba provoditi u koloni (sa brojem redova koje omogućuje širina evakuacionog puta), bez pretrčavanja kako se ne bi dodatno stvarala panika i mogućnost zakrčenja i zaglavljivanja na izlazima.
- (6) Po mogućnosti nastavnik treba da zatvori vrata kako bi spriječio moguće zadimljavanje prostorija i puteva za evakuaciju.
- (7) Na mjestu za okupljanje obavezno se vrši provjera prisutnosti svih koji su se u momentu nastanka požara zatekli u objektu.
- (8) Provjeru vrši svaki predmetni nastavnik za grupu gdje se zatekao u momentu nastanka požara.
- (9) Nakon utvrđivanja da su svi iz grupe prisutni na mjestu za okupljanje nastavnik će grupu odvesti sa mjesta za okupljanje.
- 10) Po ostavljanju studenata dio radnika se može vratiti na mjesto požara i staviti na raspolaganje rukovodiocu akcije gašenja požara i spašavanja u slučaju potrebe pružanja pomoći u toku intervencije.

Član 25.

Fakultet je dužan donijeti Plan evakuacije koji sadrži procjenu opasnosti, procijenjeni broj prisutnih, odgovorna lica za evakuaciju, utvrđene puteve za evakuaciju, način obilježavanja puteva za evakuaciju, način obezbjeđenja prinudne rasvjete, utvrditi mjesta za okupljanje, način provjere prisutnosti na mjestu za okupljanje, mjesto zbrinjavanja evakuisanih, način upoznavanja sa planom za evakuaciju i način uvježbavanja alarmiranja opasnosti i same evakuacije.

XI - OPREMA ZA GAŠENJE POČETNIH POŽARA

Član 26.

- (1) U svim građevinama i prostorima Fakulteta postavlja se vatrogasna oprema, uređaji i sredstva za gašenje požara.
- (2) Vatrogasnu opremu, uređaje i sredstva za gašenje požara iz stava 1. ovog člana čine: vatrogasni aparati i sistemi za dojavu i gašenje požara.

- (3) Fakultet posjeduje instaliranu automatsku detekciju i dojavu požara. Protivpožarni sistem čini sistem za automatsku dojavu požara, sistemi za detekciju dima i toplote i elektronsku alarmnu adresabilnu sirenu.

Član 27.

- (1) **Vatrogasni aparati**
- (2) Vatrogasni aparati postavljaju se na sljedeća mjesta u Fakultetu :
- lako dostupna mjesta,
  - u prolazu ili hodniku,
  - radionici/arhivi,
- (3) Jedinični vatrogasni aparati mogu biti : prah 9 kg, prah 6 kg i CO₂ 5 kg .
- (4) Svaki vatrogasni aparat mora biti označen naljepnicom. Bušenjem rupe na naljepnici treba označiti dan, mjesec i godinu izvršenog pregleda.
- (5) Prilikom zamjene naljepnice, kod periodičnog pregleda, na novu naljepnicu treba prenijeti godinu prethodnog kontrolnog ispitivanja.
- (6) U građevinama i prostorijama Fakulteta moraju se postaviti vatrogasni aparati i u slučaju kad imaju ugrađenu stabilnu instalaciju za gašenje požara i hidrantsku mrežu.

Član 28.

Sistem vatrodjave

- (1) Sistem vatrodjave ima svrhu ranog otkrivanja i gašenja požara sa jednom centralom smješrenom na zidu u pomoćnoj prostoriji Fakulteta, otvorenoj i dostupnoj u svakom trenutku, javljačima dima i temperature i elektronskom alarmnom adresabilnom sirenom.
- (2) Za kontrolu sistema vatrodjave centrala Fakultet treba da posjeduje višekriterijumski dimni i temperaturni javljač koji ima mogućnost da radi kao javljač dima, javljač temperature i kao kombinovani dimno/temperaturni javljač.
- (3) Svaki javljač treba da ima ugrađen izolator petlje koji u slučaju kratkog spoja ili prekida linije omogućuje nesmetan rad javljača.
- (4) Fakultet treba da posjeduje javljača dima/temperature raspoređene u salama, kabinetima, hodnicima, biblioteci i arhivi.

Član 29.

Hidrantska mreža

- (1) Hidrantska mreža mora biti projektirana i tako izvedena da prilikom gašenja požara mlaz može doprijeti do svake građevine i prostora Fakulteta.
- (2) Mreža iz stava 1. ovog člana mora osigurati odgovarajući pritisak i protok vode dovoljan za djelotvorno gašenje požara. Suha hidrantska mreža mora imati odgovarajuću nepropusnost i prohodnost cjevovoda koja će osigurati brzo i djelotvorno gašenje.
- (3) Unutar objekta Fakulteta treba da budu hidrantni za vodun a svakom spratu Fakulteta.

Član 30.

Pregled i ispitivanje ispravnosti vatrogasnih aparata i hidrantske mreže obavlja se na slijedeće načine: - svakodnevno se vrši vizualni pregled ispravnosti vatrogasnih aparata i hidrantske mreže,

- dva puta godišnje (svakih šest mjeseci) obavlja se periodični pregled vatrogasnih aparata i hidrantske mreže,
- kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata i hidrantske mreže obavlja ovlašteno preduzeće ili radnja.
- ovlašteno preduzeće ili radnja, obavezno je o izvršenom periodičnom pregledu vodi evidenciju, a o kontrolnom ispitivanju sačiniti izvještaj te ih dostaviti Fakultetu u roku od 8 dana od izvršenog periodičnog pregleda odnosno kontrolnog ispitivanja.

XII- OSTALE ODREDBE

Član 31.

Sredstva za provedbu mjere zaštite od požara osiguravaju se u godišnjem budžetu Fakulteta, u skladu sa godišnjim planom i programom rada.

Član 32.

- (1) Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara vrše inspektori za zaštitu od požara.
- (2) Prilikom vršenja nadzora Fakultet je obavezna omogućiti inspektoru za zaštitu od požara pregled svih građevina i prostora te poduzimanje drugih radnji neophodnih za utvrđivanje primjene propisanih mjera zaštite od požara.

XIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Izmjene i dopune Pravilnika provode se na način i u postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 34.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Fakulteta.

**FAKULTET
POLITIČKIH
NAUKA**

A Skenderija 72, 71000 Sarajevo, BiH

M dekanat@fpn.unsa.ba
W www.fpn.unsa.ba

T +387 33 203 562
F +387 33 666 884

Broj:02-1-1472-2/22

Datum: 06.12.2022. godine

DEKAN

Sead Turčalo
_____
prof.dr. Sead Turčalo